

Kraków dnia 2 Grudnia 1879 r.

DJABEL

ROK 11.

Nr. 22.

Wychodzi dwa razy na miesiąc. — Administracya w głównym Rynku Nr. 24. — Rękopisma nie zwracają się, ale bywają niszczone.

Przedpłata kwartalna: w Krakowie 1 złr., z przesyłką pocztową 1 złr. 15 c., w Niemczech 2 marki.

Prenumeratę, listy i artykuły należy nadsyłać do handlu R. Ludwińskiego, Gł. Rynek Nr. 24 (pod adresem: Redakcja „Djabła.“)

W umieszczeniu ogłoszeń pośredniczy: G. L. Daube et Comp. Central Annoncen Expedition Frankfurt a M.

Numer pojedynczy 20 ct.

DO MOSKWY!

(Modlenie trzecie).

Swiataja Maskwo! przyszła matko nasza!
Cóż cię to dzisiaj tak nagle przestrasza,
Że wołasz: „Siestro!“ do téj Polski staréj,
Do Téj stuletniej twych zbrodni ofiary?

Cóż to się stało, że w piersi twój zimnój
Gorąca miłość pieje dla Niéj hymny?
Że setka ropuch, co jadem wciąż bryzga
Dziś do Jéj gwiazdy z swych nór się umizga?

Czy sąsiad trwoży? czy hydry domowój
Odrośły groźniej odrąbane głowy....
I sług caratu złękłego gromada
W służalstwie polskiem kotwicę zakłada?

Nie wiem, lecz może twa droga wyborna,
Bo widzę, słyszę, że jest, gawiedz sforna,
Co zapomniawszy na krzywdy, rozboje,
Chciałaby naród pełnać w objęcia twoje? —

Gawiedz nieliczna, lecz sprytna i podła,
Coby i Boga do piekieł powiodła,
Gdyby moc miała — i gdyby jéj piekło
To, czego pragnie w nagrodę przyrzekło!

Więc kto wie? próbuj! każ nam kadzić dalej,
Polak kruszeje, kiedy go się chwali....
I o miłości braterskiej, jastrzębie
Niech mu gruchają! Cóż to szkodzi gębie?

Sypnij rublami! ślij wielopolszczyki!
Z szubienic, **świętych** dla nas zrób krzyżyki,
Z kajdan ordery, każ rozrzucać wszędzie
Mówiąc: „car ojciec śle wam po kolendzie!“

Daj konstytucję! rzeknij do papieża,
Że nie zabronisz odmawiać pacierza
W języku polskim — dozwól wleść na gruszę
Kopać pietruszkę... i każ wdziać kontusze!

Swiataja Maskwo! przyszła nasza matko!
Uczyni to wszystko — a weźmiesz nas gładko!
Na grobie Polski przy stopach twych siedziem,
By do śmiercienia drugich być narzędziem.

Zrób to matuszko! a ujrzysz, co będzie,
Zrób, zrób a ujrzysz, że byłaś w obłędzie...
Swiataja Maskwo! ja się śmiałem z ciebie,
Bo w hart nasz wierzę, tak, jak w Boga w niebie!

Ty, dłoń wyciągasz, mówisz nam o zgodzie,
Mysząc, iż pamięć wygasła w narodzie...
A lży? krew? prawa?.. Wyrzutek węż zgraję!
Niech ci się ona narodem byc zdaje.

Zgody z twą dziecą już pora minęła!
Słyszysz? z niebiosów: „Jeszcze nie zginęła
Polska!“ mkną głosy i naród ich słucha,
Bo nie szkieletem bez serca i ducha!

Djabel.

Dumania pana Jacentego.

Tak się namiętnie z tej wczorajszej „kroniki niedzielnej Czasu“ jak dawno już nie pamiętam. Uburdało się panie tego mojej Kundusi, że piwo załęgłemu mózgu obywatelski i ciągle jak może opounie mi babina przeciw piciu tego statecznego trunku. Wczoraj chciałem wyjść sobie wieczorem według zwyczaju, a ona mi mówi: „Jacusiu, nie chodź bo zimno, wiatr, znowu się zakatarzysz.“ „Muszę się, powiadam panie tego, rozerwać trochę.“ „To się możesz rozerwać przystojnie (ona mówi na to) i w domu! I właśnie świeży „Czas“ przynieśli, masz go czytać przed spaniem, to przeczytaj teraz głośno, niech się też i ja czemś ubawię i rozerwę.“ — Cóż było robić. Wziąłem „Czas“, zasiedliśmy oboje, a widząc „Kronikę niedzielną“ zacząłem ją głośno czytać. Czytałem i czytałem choć nie wiem o co chodzi, a Kundusia słucha i słucha, choć widocznie jak niemieckiego kazania. Po jakimś czasie sięga babina nieznanie ku mojej tabakerze, otwiera, zabiera niuch i niesie do nosa! Ja udaję, że nie widzę, tylko furt czytuję — aż nareszcie babina zaczyna drzemać! „Cóż to Kundus śpisz?“ rzekę — „Ej nie (odpowiada), tylko czytasz coś tak głuپیego, i nieprzystojnego, nawet świętych pańskich obrażającego, żem sobie zaczęła w myśli odmawiać koronkę do Przemienienia Pańskiego. Nie wiem jak można drukować takie nieprzyzwoitości o tym jakimś urlopniku w szlafroku, a podczas nocy letniej wraz z świętym Janem z puszecy uwijali się między polkami na salonach króla saskiego, zażywając moryzonskie pigułki! Tfu! Panie odpusć!“ Myślałem, że ze śmiechu pękne! „Ależ kobieto! (rzekę) zdrzymałaś się i wszystko ci się pomajaczyło w głowie, jak groch panie tego z kapustą.“ „Albo to prawda! to ten co to pisał musiał być w malinje albo się piwska ochlał i takie majaczenia pokoneypował! Co też to ten mózg mój Jacusiu nie wybrabia jak się czem załęgł — ale to nietylko u samego człowieka! Pamiętałeś Jacusiu tego biednego pudła, coście go to raz z sąsiadem na despekt upoił! Z początku zaczął się zatacać, potem legnął i nuże w śnie pomrukiwać niewyraźnie na rozmaite tony — a gdy mu kto czy to swój czy cudzy przesunął po nosie czy to ręką, czy patykami, czy nawet kocim ogonem, to nie otwierając ślepią, liżał zaraz i ogonem ruszał! Ot zwyczajnie oszołomione pisko o wszystkim zapomniało, prócz o wrodzonym łaszeniu się.“ — Nie przerywałem tylko się panie tego śmiechem, aż babina widocznie tym moim śmiechem zalterowana wyszła ze stacji. Antosiu! dajno mi świeży kufelek, niech stracę i załęgłemu mózgu także, jest bo po temu różna okazja. Ta na ten przykład polemika „Czasu“ z drem Warszawczem dobry mi humor sprawiła. Widząc z jednej strony, że poczciwi i śmiało doktorzysko nie daruje nigdy jak go co

po wotrobie maenie — a z drugiej strony widzę panie tego, że „Czas“ zaczyna nieco folgować i przyznawać, że wiara niema nie wspólnego z narodowością i patriotyzmem polskim! Ale też o mało sobie dziur w brzuchach nie powywierali tem gadaniem i niejednych dobrych uwag, i takich co to tylko od śliny. Ot naprzykład „Czas“ powiada, że tylko żydzi arendarze chłoptosw rozpajają, a to bajki! W całej Rosji żyd na karczmie to rara avis, biały kruk panie tego, a któż więcej chłapie tego gorzałczyka na świecie, jak nie owa kacapska rabia! Dr. Warszauer znowu twierdzi, że tylko szkoły zrobią żydów polskimi patriotami! A żem się przeżegna! Niech mu tam Pan Bóg ten grzech odpusć, ale to chyba kpiny z naszej Rady szkolnej. Rozumny bo człowiek i żeby zaś takiego bąka palnąć. Szkoła, tej sztuki nie może z chłopem dokażać, a on jej każe w żydowski naród duszę polską wypychać, jak nieprzywierając w geś gałkę! Dużoby zresztą było o tem mówić. Ja znam żyda co chodzi w jupiey, mieszka na wsi, był nawet synem arendarza — a do powstania poszedł w 63 roku — nie jednego moskala zażął i dziłszy się dał zarabek za Polskę, choć prosty, w żadnej szkole nieuczony żyd — zaś dr. Warszauer wyliczał setki cywilizujących się w szkołach polskich żydów, a nie pomyślał iluby też w własnem przekonaniu naliczył na palcach z tych setek, co by mieli prawo nazwać się i sercem i duszą polakami. Ot zwyczajnie, myśli, że już każdy co się urodził i wychował na polskiej ziemi jest taki jak on. Co jednak ze wszystkiego co powiedział najlepsze to panie tego owo ras krzyżowanie! To mi się podoba, to mi rzec, bo dziewczęta żydowskie są i gospodarne i pracowite i rozumne a nadewszystko ładne bestyjki! O co ładne, to ładne panie tego. Dobrze, że Kundusia nie słyszy — a gdyby jeszcze wiedziała co myślę, tożby mi uszu narlała dopiero! Otóż gdybyśmy się tak mogli łączyć, gdyby się z ich rozumem polskie serce zeszło, to prócz innych korzyści byłaby jeszcze i ta, że naród nasz przestałby się nazywać eht słowiańskim i dabyli nam z tego powodu spokój Moskale, którzy swoją miłością czy pierwej czy później dadzą nam się we znaki jeźli posłuchamy ich syrenich głosów. W Bogu jednak nadzieja, że to nie nastąpi, że ta miłość niedźwiedzia nie uściele nigdy swego legowiska w piersiach orta białego. Duch narodowy, który się ocucił uroczystością Kraszewskiego, który tak potężnie swój żywot manifestuje to wielkopomną ofiarą Siemiradzkiego, to ową niewysłowioną ciężą dla Mickiewicza, tego wielkiego bohatera swego, nie złoży nigdy u stóp mongolskich tego świętego sztanda, który przez tyle wieków dotykał stóp, jedynie Wszczęhmcnego Boga! Antosiu dajno mi jeszcze ale pół... Mówiąc o Mickiewiczu stanęły mi w myśli: nabożeństwo za duszę jego, pomnik, składowi, za co niech Bóg błogosławi — a nareszcie i komitet

zawiązany pod przewodnictwem prezidenta! Powiadają, że zaproszenia na członków wyszły z własnej inicjatywy prezidenta, co jeżeli tak jest to mu panie tego wręcz powiadam, że wybór nieszczególny. Dla czego nie ma pomiędzy zaproszonymi ani Kraszewskiego, ani Matejki, ani Lenartowicza, ani wielu innych, którym się te zaproszenia należało przedłożyć, a jest taki ni z pierza ni z mięsa, od któregoby się odwrócił z odrządu duch Mickiewicza. W razach pewnych należą się panie tego kierować opiniją publiczną nie własnem „widzi mi się“, które niepotrzebnie kompromituje!

Z PIESNI ADWENTOWYCH.

Spusćcie nieba lepsze czasy,
Bo ciężko na świecie,
Coraz bardziej bez pardonu
Bieda barki gniecie.

Jeden, drugi się wysiła,
Smarzą mózgi w smole,
A uwierzyć nawet trudno,
Jak pracują w Kole?!

Każdy wniosek ma pro-contra,
Rada państwa za to
Obiecuje — cacka z dziurką
Dać na przyszłe lato.

Da nam nową normę liehwy
I projekt Cherteka,
Patrzmy śmiało w horoskopie,
Kto wie, co nas czeka?!

Dziś projekta, wnet ustawy
Zmienia życia modłę —
I nazwiemy może dobrém,
Co w istocie — podłe!

Kripido.

List pana Prostogębskiego.

Mój mnie Mościwy Panie Djable!

Kiedym był jeszcze kawalerem i miałem nieszczęście obłożnie zachorować w Krakowie, jakaś szpitalna posługaczka, która mnie kataplazmami okładała, chcąc mnie rozerwać i zabawić trochę, poczęła mi bajdurzyć o tych wszystkich chorech, którym tak samo jak i mnie grzała kataplazmy — jak który i z jakimi trudnościami na tamten świat się wyprowadza. Możesz sobie wyobrazić mój mościwy panie Djable, jakiego pietra mnie choremu napędzić musiały takimi powiastkami o nieboszczykach i jak w duszy kłębem babinę i wysyłałem ją do wszystkich diabłów. Dziś czytając „Kroniki niedzielne Czasu“ przypomniałem sobie żywo ową babinę szpitalną. Nie wiem czy panowie kronikarze u niej terminowali i uczyli się być zabawnymi, ale to pewne, że kropła w kropkę są do niej podobni, bo nawet owa babina kubek w kubek tak samo przedemną na inne posługaczki wygadywała, że nie umieją bawić chorych, że ona tylko jedna

ma talent rozrywania i rozweselania. Wy-
rznij kacie jak owi kronikarze.

Kiedy w Czasie szumnie zapowiedzieli
ci panowie, że postanowili sobie z nudnego
Czasu zrobić Czas zabawny ucieszyłem się
bardzo, bo trzeba Ci panie Djabie wie-
dzieć, że mam w domu chorego teścia,
którego zwykle usypiam wieczór czytaniem
Czasu. Otóż myślę sobie — biedaczysko
nie tylko spać teraz będzie z pomocą
Czasu, ale się i rozerwie i pośmieje choć
raz w tydzień. Z łapeczywością chwyciłem
tedy ową Kronikę od postaćnia i lece
prosto do łóżka teścia. „Ojczulku (wołam)
będziemy się śmiać okrutnie“ i nuż czytać
owe zabawne krotchwile, a tu panie o sa-
mych ementarzach, nieboszczykach! Mo-
żesz sobie wystawić co się działo memu
teściowi, który jako bliski kandydat do
wieczności na samą myśl o śmierci potnie-
je ze strachu! Aż mi się pogorszyło, co wi-
dząc siadłem do kantorka i wyrznięłem
tym panom kapitułę za ich ementarne do-
wcipy, z zastrzeżeniem, żeby zaś tego nie
wydrukowali w kronice niedzielnej, bo oni
teraz panie byle świstek jaki, co im pod
rękę wpadnie zaraz do tej kroniki pakują
niiby dla bawienia ludzi. Jak widzę to już
po plantach waszych polują nawet na
dykterystów — bo ano niedawno schwy-
cili jakiegoś staruszka i nuż w prośby,
aby im jakie bajdy trzy po trzy napisał.
Poczeziwna się napocił, nastękał, nasapał,
że aż mi go żal było bo ani rusz z kon-
ceptem jakim dowcipnym — a oni z tych
daremnych usiłowań zrobili Chryste Panie!
kronikę niedzielną, i każą sobie płacić za
to. Czy to kpiny czy co? Niewiem i dla
tego udaję się do Ciebie Mościwy Djabie,
żebyś jako obeznany ze stosunkami kra-
kowskimi był łaskaw objaśnić, co za li-
cho podkusiło tych zakrystyanów, że się
im zacheiało gwałtem być dowcipnymi
i wszystkim to naprzód już afiszowali. Jest
przysłowie: „Ruszył konceptem jak mar-
towe ciele ogonem.“ Nie mając na razie nie
lepszego dla tych panów kronikarzy, po-
sylał je na twoje czczigodne djabelskie
ręce prosząc abyś je tym panom w dzień
św. Mikołaja podłożył zechciał w imieniu
prenumeratorów wiejskich Czasu, do któ-
rych i ja niestety należę! — Łączę itd.

Mateusz Prostogębski.

Z E LWOWA.

Hulaj dusza! piekło gore!
Wre w miasteczku — kipi wszędzie,
Nowin świeżych wiązki spore,
Co to będzie? — co to będzie!

Owóż więc na pierwszym planie
Nowy wybór miejskiej Rady,
Prezydenta także panie,
A z tąd różne borby, zwady.

W agitacji zapalęczyj
Od wysień pęka strona —
Adwokat dziś niemożliwy,
Bo my chcemo mieć koftuna!

A koftuna rasy czystej,
Nie jakiegoś monrahela;
By był sobie chłop siarczęsty,
Wszakże u nas takich wiele,
Więc w szynceczkach radzą wszędzie
Co to będzie? — co to będzie!?

Pro secundo: Ma się zjawić
Nowy dziennik u w! Lwowie,
Ma to organ być mieszczaństwa,
Lecz czy prawda? któż dziś powie?
Jakież program? Punkt jest główny
(Myśl genialna — również zdrowa)
Aby zniszczyć het, z kretesem
Pana Jana z Oleksowa!!

A Redakcja? ho! ho! **jeden**
Finansista zdolny wcale;
Drugi? miał cześć polityczną
Studjować w kryminale!
Więc się naród gorzko śmieje —
Co się dzieje! co się dzieje!

Tertio. Mamy tu kasyno,
Narodowem się nazwało!
Ma być strażą chowu koni,
Lecz pożyczku z tego ma!o!

Bo na przekór dobrym chęciom
Psy na niego naród wiesza —
Bo ród polskich koni znany,
Jako krew swą dziwnie mięsza!

Czy to rasy podupały?
Czyli zarząd tak nieuczły?
Któż odgadnie? lecz to pewna,
Że dziś płożą się i muły!!

Czy ich ojeie był ogierem?
A klacz matką? to zagadka!
Nie rozwiażesz jój tak łatwo,
Bo to rzecz nie bardzo gładka!

Bowiem mułów dwa rodzaje,
Są po ojcu i po matce —
Zoologia nas tak uczy.
Dajże rady tej zagadce!

Klacje u nas sławne były —
Wina spadnie na ogiera,
Że przez zakażenie rasy
Ród się koński sponiewiera.

Wasz stajenny winowajca!
Do pokuty dziś się skłania,
I ma przyjąć jak akt skrucy
Wnet sakrament bierzmowania!

.....
Świństwa większe z każdą chwilką,
Kauzyperstwa — ot, taj tyłko!
Kasper Kąsalski.

Z handlu i przemysłu

Ministerjum postanowiło zwinąć już
w Galicji szkołę koszykarską, gdyż uznano,
że mieszkający teje już znakomicie wy-
uczyli się pleść koszalki opalki.

Na plantach.

— Prosimy też Wielmożnego Państwa
choć cencika.

— A kto wy tacy?
— My jesteśmy dzieci kapitana, na **plan-
tach** sypiamy. Prosimy choć centa na bułkę
bośmy biedacy.

— Nieprawda, „Czas“ pisze, że Dzie-
ciom kapitana **Grandta** światnie się tu po-
wodziło w Krakowie! Idźcie precz!

Zapytanie i odpowiedź z Tarnowa.

— Czem się różni pan Inspektor szkol-
ny Habura od Juljusza Cezara?

— Julżusz Cezar w swoich **komenta-
rzach** mówił o sobie w osobie trzeciej,
a p. Habura w mówce z okazji poświę-
cenia nowego budynku szkolnego w Zak-
liczynie mówił także o sobie ale w osobie
pierwszej. Mówka ta wywarła tak samo
potężne wrażenie na zgromadzonych, jako
i owa, która jak wiadomo przed kilku
laty w Bochni omało nie poruszyła sta-
tuę Kazimierza Wielkiego.

Klasyfikacja autorów dramatycznych (podług krytyki warszawskiej).

Ponsard: ujdzie — **Augier:** czasami
znośny — **Dumas:** lichy — **Sardou:** niema
pojęcia o pisaniu prawdziwej komedji —
Mailac i Halevy: obrzydliwi — **Barrier:**
naiwny. **Zalawski:** znakomity — **Lubowski:**
nieporównany, głęboki — **Sarnecki:** sym-
patyczny — **Szymanowski Wacjo:** neo-
ceniowy — **Grabowski:** obiecujący.

ZAGADKA HISTORYCZNA naksztalt sfinksowej,

do rozwiązania dla któregokolwiek z czterech
kronikarzy „Czasu“.

Jak się nazywa staruszek, który przez
cały tydzień trzyma się prosto, a co nie-
działa łązi na czworakach?

Kwestja gramatyczno-chronologiczna.

Ponieważ sprawozdawca literacki „Cza-
su“ zauważył, że jeden z nowszych auto-
rów francuskich „wyrzueca wszystkie **qui**
i **que**, zastępując je **przymiotnikami**, jak-
by się uczył gramatyki polskiej,“ i po-
nieważ z drugiej strony gramatyka polska
pozwała zamiast **który pisze, która tań-
czy, które śpi, używać wyrazów **piszący,
tancząca, śpiące**, zachodzi przeto pytanie
od którego mianowicie dnia, miesiąca
i roku wyrazy te zostały awansowane do
godności przymiotników?**

Z peregrynacji św. Mikołaja w Ziemiach polskich.

Dzieci. Idzie święty Mikołaj! da nam po pierniku,
Po jabłku i cacku — różg nie ma w koszyku!
Ludzie codziennie słyszą skargi naszej mamy,
Że zamiast pracować, kozły przewracamy;

Ale ona chora -- nie usłyszy zatem
Skarg święty Mikołaj — Djabeł. Batemże ich, batem,
Ojcze Mikołaju! Koło łóżka matki
Znajdziesz pracujące nad jej zdrowiem dziatki!

List otwarty szewca Kilńskiego

do panów mieszczan i rzemieślników krakowskich.

Doniesiono mi tutaj do niebieskiego warsztatu mego, gdzie się zajmuję wyrabianiem obwija damskiego dla świętych i męczenniczek pańskich, że na przedstawieniu „Trzeciego Maja“ w teatrze krakowskim były pustki — że bracia rzemieślnicy po piwiarniach zalewali pałki niemieckim trunkiem, zamiast iść do teatru zobaczyć polską sztukę i to jeszcze napisanie przez pana Kraszewskiego, które-gosie przed miesiącem na rękę nosili! Tfu! Więc wstyd mnie doprawdy za was panowie bracia, żeście nawet nie ciekawo byli zobaczyć choćby na teatrze jak wasz Kiliński szył buty moskałom w Warszawie i robił rewolucje. Teraz podobno wynaleźli panowie inny sposób odbudowania Polski, rewolucje już wyszły z mody, więc niemać nie przeciwko temu, bo inne czasy, inne obyczaje — ale żeby potomkowie szewców i rzeźników nie byli nawet ciekawo zobaczyć i przysłuchać się jak ich przodkowie krew lałi za Matkę Polskę — to trudno uwierzyć. Że panowie nie byli ciekawo zobaczyć przodków swoich, co kraj zdradzali i moskiewskimi byli jur-gielnikami, to nie dziwne, więc nikt ich tam o to nie będzie winował bardzo, że się wstydziło przyjść do teatru patrzeć na to — ale wy do stu kartaczy za nas rumienić się nie potrzebujecie i dumni być nawet możecie, więc wam tego na sądzie ostatecznym nie zapomnę i św. Piotrowi przedłożę prośbę, że jak będziecie dobijać się kiedy do nieba, to żeby was do piwiarni jakiej piekielnej odesłał za tę obojętność dla „Trzeciego Maja“.

Wasz rozalony brat Jan. P. s. Wiem, że się będziecie złościć na mnie za tę reprimendę i będziecie woleli na piwsku zmarnotrawić grosze niżeli dać znowu na Mszę świętą za moją duszę w zbliżającą się rocznicę śmierci — ale mniejsza o to. — Wyżebrała modlitwa i Panu Bogu nie miła, więc nie módlcie się, a ja jeszcze Wam raz powtórzę, że wstyd wam bracia a najbardziej, szewczie i rzeźnicy. Gdybyście miast do handlu na takie sztuki chodzili do teatru, tobyście się wiele rzeczy nauczyli — a gdybyście i czeladzi i chłopków wysyłałi — toby się potem w bitkach nie zarzynali jak bydłeta jakie, jak to robi czeladź rzeźnicka, ani nie robili jeszcze coś paskudniejszego, jak się to znowu praktykuje między krakowskimi szewcami i do tego majstrami, na wielką sromotę kunsztu szewieckiego.

Pieśni nauczyciela ludowego

(poświęcone kandydatowi do owego stanu).

PIEŚŃ TRZECIA.

O przysły mistrzu pospółtę szkoły!
I ja zwiędlałem arkadyjskie doły!
I jam czytywał pisemka ludowe.
Dziś myśląc o tem kornie chyłę głowę;

Chyłę ją kornie i pełen uroku
Wspominam przeszłość, bo tyle obroku
Dla duszy, serca, w owych pismach było,
Z taką mnie one pchały kędys siłą,

Że roztkliwiony mawiałem do siebie:
Och! tylko z ludem żyć na jednej glebie,
I wszystko w jego utwierdzać pamięci
Co w tych produktach piszą jacyś święci!

A gdym dostąpił mistrzostwa zaszczytu
Tom się obłożył niemi wśród zachwytu,
I do mój szkoły wchodzić (jak dziś pomnę)
Rzekłem do chłopów: „Mam skarby ogromne!“

I czytywałem z nich gromadzie nieraz
Jak to na świecie żyć potrzeba teraz,
Co jest natura — co rozum człowieczy,
I wiele innych pożytecznych rzeczy.

Och! takie pisma, to mądrości kwiaty!
One dokończą wychowania ludu.
Pełną go niebawem w inne, lepsze światy
Gdzie już nie ujrzę nic z ziemskiego brudu.

A wujem za to ujrzy świat zdumiony
Jak leduć boga prawie wprost ze szkoły,
Tych pism ludowych wiekiem otoczony,
Odwiecznej nędzy opuścił padoly!

Lećz Boga prosić trza — by doskonałe
Umiął rozumieć — to co w nich wyczyta,
Bo mi się zdaje, że mógł w jego pale
Innej substancji — wspank nauki chwytą!

Więc miast że ciemnoty do tych światłech kroczy
O których marzą mistrze — gotów zboczyć,
I gdzież w manowach z przekreśloną głową
Spojrzawszy w kolo wytrzeć takie słowo:

„I jam w Arkadij! spogładam w jój dziwy...
„I ja człowiekiem i jam jest szczęśliwy.“
A że Arkadja według powi, bywa,
Więc ta dla kraju może być straszliwa!

Katlubek.

TELEGRAMY.

Warszawa. Królikowski po powrocie na scenę wystąpił dla odmiany w nowej ealkim to nieznananej jeszcze tragedji: „Hójczy Szylera.“

Poznań. Dla zapobieżenia głodowi i nędzy gromadzącej klasom pracującym z powodu tegorocznych nieurodzajów komitet patrijotów poznańskich zebrał 36,000 lirów i przesłał je jako świętopietrze Leonowi XIII. Prymas Leduchowski oprócz zwykłej pensji otrzymał także dodatek na drożynę.

Kraków. W feljetonowych moczarach „Czasu“ woda wzniosła się w tych czasach do niepraktykowanej wysokości i zatopila resztki zdrowego sensu. Zachodzi obawa wielkiego w roku przyszłym nieurodzaju na prenumeratorów.

Kraków. Deputacja złożona z kupców wyznania mojżeszowego, doróżkarzy i restauratorów, wierząc w nieomylnie „Czasu“ twierdzenie, że zjazd krakowski nastąpił jedynie z powodu odrestaurowania Sukienic — udała się do prezydenta z prośbą, ażeby zarządził powtórne poświęcenie tychże, lub drugie wybudować kazal — celem ożywienia ruchu handlowego i patriotycznego.

Wiedeń. Posłowie polscy o mało co nie poparliłi głosami swemi wniosku Czechów w kwestji obsadzenia urzędów w Czechach prawowitemi Czechami. Na nieszęście głosowanie wypadło w hora canonica

i wszyscy Zawisze wynieśli się na śniadanie.

Warszawa. Z powodu artykułu Gołosu domagającego się zaprowadzenia wolności prasy w Kongresówce, władze tutejsze oświadczyły, że rzecz ta oddawna istnieje de facto, albowiem zawsze im wolno było prasować mieszkańców lepij od prasy hydraulicznej, zaprowadzenie więc takiego stanu rzeczy de jure uważają za zbyteczne.

London. Artykuł St. Petersburgskich-Wiedomości wypierający się Siemiradzkiego doczekał się rzadkiego zaszczytu. Dyrektor tutejszej akademji złodziejstwa, otwierania zamków, udawania kalektw, żebrania i innych sztuk wyzwolonych odczytał te prace wszystkim swoim elewom w przekładzie na używany przez nich język i dodał: „Uciecie się z tego panowie, że najgrzeźniejszą polityką wytrawnego złodzieja, gdy mu się kradzież jakiej rzeczy nie uda, jest darować tę rzecz właścicielowi, śmiejąc się, że mało warta.“

Petersburg. Przewidują tu, że jobył księcia Góreckakowa w Berlinie korzystny wpływ wywrze na pokup produktów moskiewskich w zagranicznym handlu. Ceny dziegicia najniezawodniej pójdą na górę!

(NADESLANE).

O przyrządach grających.

Przemysł artystyczny w każdej epoce produkuje jakiś artykuł, który jako szczególnie ułubiony zyskuje szybko ogólną wziętość. Od przeszło dziesiątka lat artykułom takim są przyrządy grające, których wziętość ciągle wzrasta. Prawie w każdym, z komfortem urządzonym a nawet tylko jako tako porządnym domu znajdujemy wrób tego przemysłu artystycznego. Zabawka taka grająca lub tabakierka grająca jest rzeczą przepyszną i zawsze zajmującą, służy zawsze do rozweselenia i zabawienia nas samych i naszych gości, do poskromienia złego humoru w samotnych i kłopotliwych godzinach i odpedzenia trosk. Nikt, czyje środki na to pozwalają, nie powinien się ociągać z nabyciem zabawki grającej lub tabakierki grającej, a przy zamierzonym podarunku wybrać w pierwszym rzędzie takową. A cóż dopiero na podarunek gwiazdkowy! Niema w tej mierze zapewne nie stosowniejszego, nie coby odbierającemu większą mogło sprawić radość. W tym zakresie przemysłu artystycznego najbardziej się odznacza sławny na całym świecie dom J. H. Hellera w Berlinie, który wiele się nabjiegających robotników zatrudnia, wyrabia najdoskonalsze w tej gałęzi rzeczy i medalem zasługi kilkakrotnie odznaczony został. Wyroby Hellera wyróżniają się chlubnie pomiędzy innymi, przez pełność tonu, obfitość i dobry wybór melodyj, tudzież przez swe harmonijne wykończenie. Jako oznakę na każdy wybór jego markę firmy; wszystkie inne jako wyroby Hellera zachwalane wyroby są obecne, do tej więc firmy należy się przy zamówieniach wprost zawsze udawać choćby chodzilo o małą tylko tabakierkę grającą. Mianowicie stosowne są i polecenia godne zabawki grające Hellera — które w części inseratowej naszego pisma dom ten wprost poleca szanownej publiczności — dla hotelów, kawiarni i restauracji. W owych zakładach, w których je dotąd zaprowadzono, okazała się ich pożyteczność do wrodnie. Dajemy więc każdemu gospodarzowi, któremu chodzi o posiadanie czegoś przyciągającego gośi, radę szczerą aby nie żałował wydatku na jej sprawie. Jak również raz jeszcze najusulniej polecamy nader stosowne na podarki gwiazdkowe zabawki grające i tabakierki grające Hellera.

Ilustrowane cenniki przesyłają się każdemu na żądanie franco.

Papier à Cigarettes

LE HOUBLON

Fabrication Française

Pour éviter la contrefaçon suscitée par le succès sans précédent de notre Papier, exiger que chaque feuille porte le mot LE HOUBLON, et que chaque boîte soit revêtue de cette étiquette avec notre signature.

Le Papier LE HOUBLON se trouve chez tous les marchands et négociants en cigares et cigarettes.

CAWLEY & HENRY
à PARIS
seuls fabricants

Cawley & Henry
Propriétaires du Brevet.

Edward Filipowicz, jubiler

w Krakowie, ulica Grodzka Nr. 88.

Magazyn wyrobów jubilerskich ze złota, srebra i drogich kamieni w najmodniejszym guście.

Wykonują wszelkie obstalunki punktualnie i po umiarkowanych cenach.

W. Jachimowicz, malarz dekoracyjny

w Krakowie, ulica Wielopole Nr. 88,

pojełmuje się malowania kościołów, pałaców i t. p. wykonuje wszelkie DEKORACJE, FIRMY i WYSTAWY,

zlócenia, bronzowania,

lakierowanie mebli, nasładujące drzewo i marmur.

H. KRETSCHMER

róg Rynku i ulicy Szewskiej, w domu hr. H. Wodzickiego,

HANDEL TOWARÓW KORZENNYCH,

Skład *herbaty* i wszelkich *towarów kolonialnych*, po nader umiarkowanych cenach. Zarazem poleca Wiel. Duchowieństwu i klasztorom wielki wybór *obrazków świętych i medalików, koronek różańców parzyckich, bibułki i liście do kwiatków*, oraz

SKŁAD PAPIERU.

SKŁAD TOWARÓW

tokarskich i galanteryjnych

pod firmą:

JAN BAJER

przy ulicy Grodzkiej pod l. 89.

wielki wybór *cyganiczek i fajek piankowych, cybuchów wianoowych i jaśminowych, łasek i spiniek z kości słoniowej, kul białdowych i do kregli*.

Przyjmuje wszelkie reperacje tokarskie. AIENCIA DJABŁA.

Adam Lipczyński

MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH

w Krakowie Rynek gł. róg ul. ś. Anny i Wiślnój, l. 191.

Utrzymuje ciągle zapas **gotowych ubiorów** na każdą porę roku. Przyjmuje wszelkie obstalunki i takowe **podług najświeższych żurnali** i w najkrótszym czasie uskutecznia.

DONIESIENIE

dla p. p. przedsiębiorców teatrów i Amatorów.

Dziesięć zmian **dekoracyj** z przystawkami, roboty Dekoratora teatrów Warszawskich J. Grońskiego, **garderoba, biblioteka i muzykalia**, są z wolnej ręki do sprzedania lub wdzierżawienia.

Wiadomość bliższa u p. **Stankiewicza** przy moście kolei żelaznej nad Wisłą w domku pod Nr. 3.

Konstanty Sulikowski

trzydziestoletni artysta, ocemniały i były dyrektor teatru.

HANDEL pod PALMĄ

ANTONIEGO HAWĘŁKI

w Krakowie rynek główny l. 41,

Skład główny piwa pilznieńskiego z browaru niemieckiego.
poleca: wszelkie *towary korzenne*. *Wina* węgierskie, austriackie, francuskie, burgundskie, reńskie, hiszpańskie. *Rumy i araki*. *Likiery* holenderskie, francuskie i krajowe. *Porter i Pivo* angielskie. *Herbatę* rosyjską i lodyńską. *Czokoladę* w różnych gatunkach. *Owoce* południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. *Kalafury* algierskie. *Kompoty* włoskie. *Sucharki* angielskie i presburskie, oraz wszelkiego rodzaju *Bakalie*. *Wędliny* westfalskie i wszelkie inne. *Paszki* strasburskie. *Ostrygi* ostendzkie. *Kawior* astrachański w każdej porze roku. *Ryby* w puszkach w oliwie, marynowane i wędzone. *Różne konserwy, sosy, musztardy*: francuska, angielska i kremska; oraz wszelkie przyprawy do potraw. *Ekstrakt* Liebiga. *Bulion* w wyborowym gatunku. *Sery* wszelkiego rodzaju. *Oliwę* nicejską i prowancąką itd. Zamówienia przyjmuje się na: *dzięczynę i ryby świeże*.

Skład świeżych wód mineralnych krajowych i zagranicznych.

BAZAR MEBLOWY

w Krakowie, Hotel Saski, ulica św. Jana

poleca względem P. T. Publiczności

NAJWIĘKSZY WYBÓR MEBLI

wszelkiego rodzaju i we wszelkich gatunkach drzewa po cenach umiarkowanych.

FRANCISZKA JÓZEFA

ŹRÓDŁO GORZKIE

Uznana za najsilniejszą z wód mineralnych Buda-Pesztu.

C. k. Lekarz sztabowy Dr Werner w Krakowie: „Nietylko przy uporczywym zatrzymaniu stołca skutkuje niezawodnie i bez boleści, ale także stała się środkiem regulującym trwale prawidłowe funkcjonowanie. Szpital garnizonowy w Krakowie 1 kwietnia 1879”.

Prof Dr v Bamberger w Wiedniu: „Jestto jedna z najsilniejszych wód gorzkich, która nawet przy dłuższym używaniu nie sprawia żadnych szkodliwych następstw”.

Prof Dr v Leube w Erlangen: „Skutkuje niezawodnie nie sprawiając żadnych cierpień. Nawet w wypadkach użycia jej przy rozdrażnionej kiszce, skutkowała bez najmniejszego bólu”.

Dr Lorinser, Dyrektor c. k. Szpitala w Wiedniu, na Wiedniu: „Zwróciła na siebie uwagę tym dobrym przymiotem, że nawet młernie używana sprawia niezawodny skutek bez boleści”.

Ces. k. Szpital powszechny w Wiedniu, V oddział medyczny: „Osiągnięto wborne skutki przy katarze żołądka i kiszki, zatrzymaniu stołca, braku apetytu, przy zataamowaniu obiegu krwi, hemoroidach, boleściach brzucha i chorobach kobiet”.

Ostrzeżenie przed **nieprawdziwą, zieloną etykietą**mi opatrzoną wodą gorzką Franciszka Józefa.

Dostać można w **KRAKOWIE** u W. Goldwassera, Antoniego Hawelki, J. Wentzla, w aptekach K. Wiszniewskiego i E. Radlera, tudzież we wszystkich aptekach i składach wód mineralnych. — Pisma o źródłach itd. darmo rozsyła na żądanie Dyrokeya w Budapeszcie.

PRZEWODNIK KRAKOWSKI.

Wawel.

Groby królewskie zwiedzać można codziennie.

Skarbiec kościelny, codziennie o godz. 4 po południu.

Smocza jama codziennie (za zgłoszeniem się do miejscowej władzy wojaskowej) bezpłatnie.

Kościół P. Marji.

Wielki otłaz (rzeźba Wła Stwo-za), codziennie po poł., za pła-ty.

Wieża (wspomniany widok na miasto i okolice) codziennie bezpłatnie.

Muzea i zbiory naukowe.

Biblioteka Jagiellońska (przy ulicy św. Anny) od 9. do 1. dla czytających codziennie. Dla zwiedzających w czwartki, a w inne dni za upoważnieniem dyrektora.

Gabinet archeologiczny (w gmachu Biblij. Jag. na dole), codziennie, bezpłatnie wykazuje święta i ferye. Gabinet historii naturalnej (w gmachu Uniwersytetu ulica św. Anny) bezpłatnie.

Biblioteka i zbiory Akademii Umiejętności. Posąg Kopernika z marmuru kararyjskiego, naturalnej wielkości, dłuta J. Gładomskiego (w gmachu Akademii, ulica Sławkowska) codziennie od 11 do 1 bezpłatnie.

Muzeum techniczno-przemysłowe (ul. Franciszkańska) codziennie od 10-1 i od 3-5. Wstęp 20 centów w święta bezpłatnie.

Pracownia technologii chemicznej i chemii ogólnej i technologicznej w Instytucie techniczno-przemysłowym (róg ul. Jagiellońskiej i Gołębiej) codziennie od 12 bezpłatnie.

Wystawa wystawki Tow. Przyj. Sztuk Pięknych (w pałacu biskupim, ul. Franciszkańska) codziennie od 11 do 4 prócz poniedziałku. Wstęp 30 cent., w niedziele 15 cent.

Instytucje finansowe.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie. — Biura tego Towarzystwa mieszczą się w naszym gmachu przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 a mianowicie Agencja zabezpieczeń od ognia i gradu w głównego wejścia na dole po lewej stronie. Biura ubezpieczeń na życie na pierwszym piętrze po prawej.

Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie. — Biura mieszczą się w gmachu Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 u głównego wejścia na dole po prawej stronie.

Filija banku hipotecznego. Rynek główny i róg ulicy Szewskiej, dom Hr. Wodzickich.

Domy bankowe.

Stanisław Feintuch, Rynek głów. Szara kamienica.

Albert Mendelsburg, Rynek N. 9.

Dentysty.

I. Dłużński, (ul. św. Jana Nr. 308, pięt. 1L) Od godz. 9tej do wpół do 1szej i od 2 do 6.

K. Goebel (ulica Franciszkańska Nr. 161) Dr. med. Docent dentystyki w Univ. Jagiell. Od godz. 10-3.

Apteki.

J. Trauczyński (apteka pod koroną), Rynek, obok pałacu pod Baranami. Instrumenta chirurgiczne jantazde i perfumierje.

Antoni Dyłski pod „złotą Głową” rynek 52, przy wejściu do ulicy Grodzkiej. Instrumenta chirurgiczne, bandaże, perfumierje i wszelkie środki lecznicze zagraniczne i krajowe.

Zakłady fotograficzne.
Walery Rzewuski, (na Wesołej ul. Podulne 27 B przy plantacjach). Fotografje w oświetleniu zwykłym lub rebrantowskiem, i politykiem, tuzin 6 str., pół tuzina 3 str. 50 ct. codziennie bez względu na pogodę. Kolorowanie fotografj akwarellą lub oleju uskutecznia się na żądanie.

A. Szubert, przy ul. Krupniczej N. 17, oznaczony medalem na Wystawie Paryskiej 1878 r. Zdejmuje fotografie do naturalnej wielkości, wykonuje fotografie z politykiem i emulsiowane; kolekuje na szkło (Helminolatury) jakoteż artystycznie akwarellą Grunwald, panorama Krakowa, komplety widoków Tat, Szcza-wonicy i Zegietnowa są do nabycia.

Hotele

Drezdeński Ziembińskiego, Rynek główny i róg ulicy Floryjańskiej. Restauracja z polską kuchnią.

Kawiarne.

Rehman, Rynek, w Krzysztoforach 1 piętro. Kawiarzowna na sposób zagraniczny urządzona. Bilardy oraz czytelnia wszystkich pism periodycznych tak polskich jak niemieckich, francuzkich i angielskich.

Magazyn i handel.

Leon Feintuch, (Rynek przy wchodzie w ulicę Grodzką). Największy magazyn nowości, towary galanterijne francuzkie i angielskie, kwiata-ry parskie najcenniejsze artykuły toalety żeńskiej i damskiej, przedmioty do podróży. Takż sam Magazyn w Lucwicy w gmachu banku Hipotecznego najprzez hotelu Georg-za.

Józef Riedel, Rynek główny, na-przecie kościoła św. Wojciecha „pod Jaszczurkami”. Skład wszelkich przyborów do haftu i szycia płóci-ec i bielizny słonowej, perkal, gotowej bielizny damskiej i męskiej własnego wyrobu, perfumierji, materji i galonów na aparata kościelne i t. p. Główny Skład Herbaty.

Antoni Wojczyński, Rynek główny, dom własny. Magazyn towarów bieliznowatych oraz skład płócien i białych słonowej.

Wilhelm Fenz, (Rynek Nr. 48, wprost kościoła św. Wojciecha. Ma-gazyn towarów galanterijnych i per-fumierji. Wielki skład nasion kwiatowych, jarzynnych i pastewnych z najlepszych źródeł.

Andr. Schultz, Rynek gł. Nr. 26. Handel towarów norwembskich i korzeniowych. Skład papieru, przy-borów pisemnych i rysunkowych, farb, lakierów, pendzli i złota ma-larskiego, korali i paciorków szklanych w różnych gotunkach, oraz fabryczny Skład pasty woskowej do zapuszczania posadzek.

F. Lenert, plac Marjański Nr 374. Cement portlandski, tyns i farby.

Juliusz Grossi, Rynek gł. w pa-lacu Spiskim. Handel hurtowny i detal w i Herbat.

F. Lenert, plac Marjański Nr. 374. Hurtowny handel win wszel-kich i towarów kolonialnych. Her-bata, arak, wódki, porter, sery, sma-lac, słonina i t. p.

Jan Janiga, w Krzysztoforach Ry-nek główny. Handel towarów kolonialnych i Materjałów aptekarskich. Główny Skład Wód mineralnych kra-jowych i zagranicznych. Wielki wy-bór WIN węgierskich, tokajskich i zagranicznych. Przewodny Koniak, Rum Jamaika, Cuba, Arak Batawia, de Goa, Wódki krajowe i zagra-niczne, Oliwa Prowancka, Dobro-ry wybór Herbaty rosyjsko-chiń-skiej i Kawy, oraz Specjalitetów lekarskich po jak najumiarko-wszych cenach.

H. Fritsch, Mały Rynek. Skład towarów kolonialnych, farb, win węgierskich i zagranicznych, wódek, Nafty amerykańskiej i krajowej. Główny skład herbaty, Cementu Portland i Gipsu.

Antoni Suski Róg ulicy Grodzkiej i Szerokiej dom własny. Wszelkie towary korzenne, Wina węgierskie, austriackie, ruskie i francuskie. Przewodny koniak, rumy i araki, wódki zagraniczne i krajowe, ka-wa, czekolada, herbata chińska i angielska, oliwy, musztarda, cukier, ryby marynowane, sery, wędliny, przekąski gorące mięsne, porter, pi-wo okocimskie.

L. Księżopolski, ul. św. Jana 205. Dom komisyjny do sprzedaży piwa i maki. Utrzymuje na składzie piwo tenocyjskie, bock. Główna sprzedaż na fiaski. Codziennie od godziny 6 rano do 8 wieczór.

R. Ludwiński, Rynek w pałacu hr. Wodzickiego l. 25. Handel pa-pieru i materjałów piśmiennych, bileto-ów wizytowych, monogramów i notesów (istotowych).

Agencja „Djabla”.

Fabryka pierników.

K. Molecki w Krakowie przy ul. Brackiej l. 158. Kupujemy za 3 str. dodaje się 30 centów albo 30 grymasów. Cennik pierników roz-syła darmo.

Zakład optyczny.

A. Błasion. (Rynek ul. Grodzka). Magazyn założony w r. 1801. In-strumenta optyczne, fizyczne i ma-tematyczne. Najnowsze i najgusto-wiejsze monogramy oblonne na papierach listowych, francuzkich i angielskich. Bilety wizytowe z naj-nowszymi wzorami druku. Wszelkie przybory do pisania, rysowania i malowania.

Składy fortepianów.

F. Mastowski, Nr 309 przy ulicy św. Jana.

Litograf.

A. Pruszyński, ulica Floryjańska. Podejmuje się wszelkich robót lito-graficznych.

Wyroby jubilerskie.

Władysław Glixelli, ulica Grodzka Nr. 53^{1/2}... Wszelkie zamówie-nia i zamiany uskutecznia. Złoto, srebro i drogie kamienie zakupuje.

J. N. Gotowski, Rynek Główny l. 11, obok kiegarni D. P. Frie-dleina.

Pracownia sukien damskich.

Aleksandra Zamoyska, Rynek gł. Nr. 48, naprzeciw kościoła św. Wój-ciecha. Wszelkie zamówienia Sza-nownych Pań wykonywane będą starannie, z należąca wybornością, czy to według najświeższych wzorów paryskich, czy własnego pomysłu.

Magazyn ubiorów męzkich.

Józef Zarzycki, ulica Floryjańska l. 333. Ubiorzy gotowe według naj-świeższej mody. Wykonana wszelkie zamówienia w 24 godzinach. Wielki wybór kurtów, sukna i drytlów z fa-bryk zagranicznych.

Andrzej Bernacki, ulica Sławkowska 233. Ubiorzy gotowe — przyjmują zamówienia. Ręczy za trwałość i do-broć tak materjałów jakoteż i roboty.

Fabryka wód gazowych, atramentu i szwarcu.

K. Rząca w Krakowie przy ul. św. Gertrudy. Parowa fabryka wody sodowej i wód lekarskich, fabryka atramentu i szwarcu.

Wyroby stolarskie.

R. Chmurski, ul. św. Józefa l. 493. Objęzaje po ś. p. ojcu swoim jedną z pierwszorzędnych stolarni w Kra-kowie, poleca wyroby starannie i su-miennie wykonane z dobrego mate-ryalu.

F. Eisfeld, ulica Wiślna, pałac Biskupi, poleca wyroby stolarskie własnej roboty jako to: biorka, szafy damskie biorka, stolki do jadalnych pokoi, łóżka, kredensy, i t. d. Przyj-muje wszelkie zamówienia na wy-roby stolarskie, ręczną za dobrod materyału, jak również i sumienne wykonanie.

Sprzedaż mięsa.

Antoni Świątek, ulica Teatralna, w domu własnym gdzie kasa po-datkowa. Sprzedaż mięsa wołowego w najnowszy sposób i fabryka wyro-bów masarskich. Ceny umiarkowane.

Fabryki wyrobów masarskich.

Marja z Armółowiczów Kurkiew-czowa, ulica Mikołajska Nr. 438, poleca wyroby masarskie do dzisiej-szych wymagań tak w rozmiarłości jak cenie przystępnej — świeżo i czysto do usług Sz. Publiczności. Wiktor Armółowicz, przy ulicy Floryjańskiej pod L. 352 poleca Sz. Publiczności wszelkie w zakres wcho-dzące wyroby masarskie starannie wykonane po cenach najumiarko-wanszych.

Stanisław Armółowicz, ul. Grodzka l. 92. Skład wędlin i delikatości swojskich.

J. K. Kurkiewicz przy ul. Grodzkiej pod L. 85. Poleca wędliny i wyroby masarskie z nadszywaną czystością, smakiem, w połączeniu z świeżością dobrowego mięsa wy-konane.

Skład obciza.

Antoni Markiewicz, ul. św. Jana Nr. 305, wprost hotelu Saskiego. Skład obciza mezbkiego własnego wy-robu. Za trwałość i dobroć mate-ryału ręczy. Obstalunki i reparacje wykonują punktualnie. Ceny nader umiarkowane.

Szklarz.

K. Grünwald, przy ul. Brackiej l. 158. Wykonuje wszelkie roboty tak większych jak mniejszych roz-miarów po cenach umiarkowanych. Utrzymuje na składzie zwierciadła-ne szlify belgijskie, pruskie i czeskie. Wprawia szlify ze szkła zwykłego po 10 cent. za stopę kwadratową. Podejmuje się także wszelkich robót wchodzących w zakres pokostowania drzwi i okien.

BEREK HANDELES.

Ja jezdem prosie państwa Berek — ein gur gemeiner zid — co chodzi po mieszeje po różne państwo, po studencich, po pannach, i innyeh elegantach i woła: „Handele, handele, psiedaj!” Ale są takie państwo, co nie wołajom ani handele, ani psiedaj — a psiedaja i sumienie i uczciwoszez i honor katolycki! Ny! jaki to dziwny świat! (śpiewa):

Jakisz szlacheczicz ode Lwów
Męczy w raichsrat mondre głów
Jakimby podatkiem znów
Uszlachezicz nasz bidny kraj!
Cheze go bracz od papir, piór
I od ruznich innych bzdur,
Pono nawet i od ehmur!
Jaki mądry on! aj! waj!
Mnie za niego azie wstid,
Bo ja prosty, głupi zid
Jedno tilko rzekłbym słów
A biły a wade git!
Niech na wisstko państwo te,
Co psiedajaje sumień swe,
Co ze skóry drze a łze,
Podatek nałożą niech!
A nie bedzie w skarbie pech.
Jak nieprawda, bodajm zdech!

Jo! jo! dziwny świat! bo jezieli biednego Berka nazywajom szelma zid — to jakie tegi państwo bedzie sie naziwoło, he? Pod hairem Berek dawoł na zastawy tilko po 24 percent na rok — ale pan Ridzioskes zrobil gwałt u we Widniu, zie to łyehwa i Berkowi zabroniał robiez take szwinstwo — a Berek zna i takie kupce i takie adwokaty mecenasy, co w katolyckim kościele sobie modli — a za swój twor kieście percent sto za sto, a już co owe mecenasy, które znomo, to bierzcie sto za gunisz — i pan Ridzioskes nie kszieiz, zie to szwinstwo! Ny i jakizie teraz bedzie? Jedna ładna panna fin tiater nabierała od mojego ziona kormiezieski, ponioches, chuściczki, koszul od batysty i jedwabne sukienki i wisstek inne zache — a wisstko na kredyt — a jak wuna miała placiez to wipiehnęła moje Ryfke nogiem za kark! a jak jo poteni psychodziałem ujęz szebe za moje Ryfke, to wuna tak naciagała do kupi swoi malowany brwi — wykiswiała sze na mnie wirokchmalonem gielbem i piszcziła: „Idz do djabła” i chciała mnie także tak wipiehnąć jak i Ryfke nogiem w kark, ziem sze aż psiestrasyl i uciekłem! A szlag sol sie treffen! I pan Ridzioskes gada, co tylko żydy szachraje! (Śpiewa):

Wpsiad tylko żydy bity ucione
Jak psiepiszwacz geszeft na zione,
A potem wrzasnącz: aj! waj! gwałt! bieda!
On bankrut! grosia nikieju nie da!
Lachtiridi bim! bom! bum!
Dziś gdy katolyk ma geszeft z zidkiem
Auf man nemunes psuci go z kwitkiem!
Jak uniąz robiez te interesa
Prosie popitacz pana Deichesa.
Lachtiridi bim! bom! bum!

To też Berek co chodzi po różnych panach i pannach i wie gdzie bedzie wiewać takie katolyckie zidy — bedzie ich posłał nie do wisstkich djabłów, jak oni zidów wisylajom, ale do jednegu porzomdnego Djobła krakoskiego, co jest a feiner und giter puree, bo kiedy Berek nie miał za co podatek placiez i pan siekwestrater jemu stał na kark z paletem i tim pachokliem Bdziechowiczem, niech go djobeł bedzie wziół — to wun jemu i poradził i powiedziół: „Ty głupi Berek, jak ty bedziesz handlował tilko starzyznom i gałganami, to ty skrepirujesz, bo w Gałycezi taka moc gałganów co sze pies nawet o nich nie pita. To zły geszeft! Ale jak ty cheesz zrobić interes to ja bede ciebie coś dobrego doradzicz. Kup ty pare kontusz, kilka par zółte buty, szable mit die karabeles i ciopki mit die barankes und piörkes, bo teraz taka moda w Gałycezi co sobie czasem niektóre panowie potrzebujom na pare godzin za poloków przebieracz — to ty możesz na tych komedjach zrobiez interes”. Berek posluchoł — no i panowie zacieli niedługo jachać do Widnia za poloków popsiebierrani — a potem psiedł i ten fest od tegi pan Kraszefskes — a i taki bił na kontusie szczyzsk, co żeby jo miół i trzydzieszczy kontusz to biłbym wszystkie wypożyczył. Niech temu panu Djobeł do Pon Bóg szczyzszcze i zdrowie za to, bo zrobiałem zły interes i jusz Berek nie bedzie chodzył za gałganami po mieszeje tylko bedzie otworzył sklep i wielgi handel z na pisem: „tu psiebierrajom za poloków jak długo kto chce za mierne winagrodzenie”. Zom cheiołem sie psiebrać za niemieckiego zida, żeby mieć u panów wienkszy honor, ale mi powiadajom co teraz w „Ciasie” stały sie modne polskie zidy zie ten cajtung z niemi tsima jak swój ze swoim, a na niemieckich gorzij ksziei niż Rabin, no i jo nie wiem som co robiez (śpiewa):

Co robiez już niewiem sam
Cy ogolić pejsy mam,
Cy zidom psiedać jupice
A psiebrać sie jak szlacheczice!
Aj! waj!

Głów wipieha sie mislami
Jak wór stary gałganami,
Chieałbym tsimać mit poloki...
A cheem też i z tegi „Ciasu”
Co wiewhala tak pejsjoki,
Zie az Mojsie rziek do Szmula:
„Tajkiwer wurd kitm'm'n taki cias,
Zie kosierny bedzie „Czas”
Bo jus pochnie mu cybula”.
Co robiez już niewiem sam,
Cures grojse, cures mam
Aj! waj!

Przykład nie do nasładowania.

Pewien literat otrzymawszy składkę zebraną w pewnym mieście na pewien cel nie wniósł jój tam gdzie należy bezpośrednio, ale za pośrednictwem pewnego

banku, i rozgniewał się następnie na tych, którzy nie wiedząc, że pieniądze wpłynęły tą uboczną drogą, zapytawali co się z niemi stało.

Jakkolwiek w postąpieniu owego pewnego literata nie było nie karygodnego ani nawet nagannego, nie możemy jednakże takiej manipulacji podać jako przykład do nasładowania dla innych, stała się ona bowiem zgnubną dla duszy manipulacyjnej, a mogła się stać zgnubną i dla pieniędzy.

Stała się zgnubną dla duszy owego pewnego literata, albowiem ów pewien literat znalazł w niej okazję do rozgniewania się w piśmie publicznem, o ile zaś gniew prywatny jest już grzechem śmiertelnym, o tyle publiczny jest jawnogrzesznictwem, ów literat przeto popadł w stan śmiertelnego jawnogrzesznictwa, i gdyby — broń Boże — przeniósł się na tamten świat nie wyspowiadawszy się i nie otrzymawszy rozgrzeszenia, poszedłby prosto do piekła, na zasadzie ustawy o szupaśnictwie.

Mogła się stać manipulacja owia niebezpieczną i dla zebranych pieniędzy, gdyż często w jednym domu znajdując się banki rozmaite i gdyby ktoś chciał nasładować ten przykład, a pomylił się przypadkiem o jedno piętro, to dojszcie pieniądze składkowych do miejsca przeznaczenia mogłyby się stać zależnem od tego, czy która dziesiątka albo piątka padnie na prawą czy na lewą.

Komu więc dusza i pieniądze mile niech nie nasładowuje tego przykładu.

PYTANIA I ODPOWIEDZI.

— Dla czego do „komitetu muzeum narodowego” wybrano prawie samych członków towarzystwa sztuk pięknych?

— Aby czuwali nad tem, żeby muzeum narodowe nie przerosło „wystawy towarzystwa sztuk pięknych.”

— Jaki jest najpewniejszy sposób zapewnienia swojej przyszłości?

— Zbankrutować. — Probatum est!

— Dla czego do komitetu pomnika Mickiewicza nie zaproszono ani Matejki, ani Kraszewskiego, ani Lenartowicza, ani...

— Bo oni będą dopiero wtedy zaproszeni do komitetu, gdy miasto będzie miało zamiar wystawić pomnik jakiemu hrabiemu lub komedjantowi!

— Dla czego Modrzejowską nazywają królową scen?

— Bo z cen królewskiej ściągają podatki!

— Dla czego świętopietrze zbierają pobożni?

— Aby święty Piotr nie zbierał pobożnych!

Nakładem Wydawnictwa **Czytelni ludowej** w Krakowie
wyszły:

Siedm kalendarzy na rok 1880

układu **A. Nowoleckiego**,

1. **Ilustrowany powszechny** 65 cent. na uczenie rozpoczynającego się jubileusz **J. Majera** Prezesa Akad. Umiejętności. Oprócz działu informacyjnego, kalendarz ten zawiera w sobie ważniejsze artykuły, a mianowicie: Kalendarz historyczny od czasów Piastowskich aż do powstania Kościuszkowskiego. — Józef Majer szkic biograficzny (z portretem). — Stanisław hr. Tarnowski szkic biograficzny (z portretem). — Chronologia wypadków historycznych, tyczących się ziemi polskiej od r. 1795 do 1830, skreślił W. G. ....ski. Odkrycia, wynalazki, i pomysły znaczniejsze dokonane w ostatnich 100 latach zebrał Wl. R. ....ski.

2. **Kalendarz krakowski, domowy gospodarski** 45 cent., w którym wobec wznoszącego gospodarstwa stawowego w Galicyi, umieszczony jest ważny artykuł **kalendarz rybacki** i t. d.

3. **Kalendarz ludowy** 18 cent.

4. **Kalendarzyk pugilarzowy** 25 cent. z portretem jubilata Majera i krótkim wspomnieniem o życiu, z okładką litografowaną przedstawiającą odrestaurowane Sukiennice, zamek i t. p. 40 cent. (złożony przed).

5. **Kalendarzyk kieszonkowy** 18 cent., oprawny w skórki i jedwab 40 cent.

6. **Kalendarzyk ścienne** z portretem jubilata Majera, 25 cent.

7. **Kalendarzyk biurkowy** na kartonie drukowany, 24 cent. Wszystkie te kalendarze nabyć można we wszystkich księgarniach i składach materjałów piśmiennych i t. d. jak również u H. Nowoleckiej utrzymującej biuro umieszczonych nauczycieli, nauczycielek i t. d. ulica Gołębia niższa Nr. 183. Biuracym na tuziny odstępuje się znaczny rabat. Tamże nabyć można następujące wyszłe dzieła: **Pół wieku pracy J. I. Kraszewskiego** wraz z szczegółową oprowadką biografją przez A. Nowoleckiego i Wl. Sabowskiego, z portretem fotodrukowanym fl. 1. 25 cent. Toż samo dzieło w streszczeniu, z portretem, 50 cent.

Żywoty 12stu świętych niemiast polskich z 12toma obrazkami 15 cent. toż samo na pięknym papierze z opisem dwóch najdawniejszych kościołów warszawskich 20 cent.

WYROBY GUMOWE i z RYBIEGO PECHERZA

ochronne preparata prawdziwe i francuskie
najlepszy wyrób tuzin po 1, 2, 3, 4 do 5 złr.

Przedmioty osobliwe dla Pań

(francuskie gąbki) tuzin po 2 złr. 50 et. i 3 złr.

Przyrząd ochronny przeciw cierpieniom sennym

w formie opaski szluka 2 złr. 50 et.,

oraz wszelkie rodzaje podkładek gumowych, okryć od deszczu, sikawek, poduszek powietrznych, gorsów damskich i innych do tego zakresu należących przedmiotów rozsyła pod dyskrecją za zaliczką pocztową **Gummi-Waaren-Agentie**

Alex. Mosé, Wien. I. Köllnerhofgasse, Nr. 4.

Dla mężczyzn wszelkiego wieku.

Oslabienie powstałe z nadużytej młodości, ciężkich chorób lub rozdrażnienia nerwowego w późnym nawet wieku może być trwałe i gruntownie usunięte przez używanie

Dra Brown'a aqua vitae.

Natychmiastowa skuteczność zapewnia się. Środek najzupełniej nieszkodliwy. Podziękowania ze wszystkich krajów.

Wyłączna rozsyłka pod dyskrecją, franco, z głównego składu **A. G. Altenleben, Berlin SW. Kochstrasse, 45**, za nadesłaniem 10 marek (6 złr.) lub za zaliczką.

Przekonanie się świadczy o prawdzie!

Dr. TUSZYŃSKI leczy gruntownie:

choroby **Gardła, Złoty**, choroby skrytopięciowe, **Febry, Biegunki, Hemoroidy**. — Mieszka na **Stradomiu** l. 21. Godziny ordynacyjne od 9 do 10 rano i od 1 do 2 po południu. Meldunki urzędowo zalegane bywają po godz. 2iej z południa.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca St. Strzeszyński.

Tylko co opuściło prasę dzieło dwutomowe pod tyt.:

Najnowsza i najpraktyczniejsza metoda

NAUKI KROJU SUKIEŃ DAMSKICH

wydanie 4,

przez **K. Głodzińskiego**

nauczyciela krawiectwa damskiego i autora wielu dzieł tego rodzaju zawiera wykład **ułatwiony i ulepszony** od poprzedniego wydania, tekstu obejmuje $\frac{4}{7}$ arkusza dużego formatu, tablic rysunkowych 35. Wzory wszelkich ubiorów damskich, począwszy od najprostszych sukien do najwykwintniejszych strojów, nie wyłączając najnowszych okryć, płaszczów, dołmanów i wszelkich innych, są wypróbowane i opracowane tak, że zasada w kroju przyjęta, zmianie uleż nie może, co właśnie było najważniejszym celem autora, aby naukę tę osnuć na podstawie gruntownej i zasadniczej, i dać możność wykształcenia się bez lub z pomocą nauczyciela. Wykład ten oparty na kilkunastoletniej praktyce, daje możność zapoznania się uczącym z najsubtelniejszymi odcieniami nauki kroju, daje możność każdej osobie, wedle upodobania wprowadzać z czasem wszelkie przekształcenia, a rysunek ułatwionym zostaje za pomocą linijek krojowych, z których osoba nieumiejąca wcale rysować, wszelkie formy odwarzać może. Ilość wykupionych poprzednich wydań dochodziła do 6.000 najlepiej świadczą o użyteczności pracy autora, a kilka tysięcy osób przez niego wykształconych, daje opinię o zakładach jego egzystujących w Krakowie, we Lwowie i Warszawie, w których prowadzi się nauka kroju i **szycia**. Cena dzieła **4 złr.** Linijki krojowe używają się te same, co w poprzednim wydaniu; cena ich **1 złr. 50 et.**

Dodatek zawierający wykład nauki kroju sukien i okryć damskich systemu francuzkiego, aby dać możność obznajmienia się z nim osobom, które go dla siebie za przystępniejszy uważają, oraz wykład kroju bielizny, dostaną bezpłatnie osoby nabywające te dzieła w czerwcu i lipcu.

H. HERZ główny Rynek Nr 52. Poleca swój główny skład: Tiulów, koronek, firanek, pończoch, materij, aksamitów czarnych i kolorowych. Płótna, sztyrtingi, wszelka bielizna gotowa. Na każdą porę roku wybór kapeluszy damskich, kwiatów, piór i wszelkich przyborów dla krawieczyny i modniarstwa potrzebnych. — Parasole i parasolki po cenach fabrycznych.

Józef Łusakowski udziela z korzyścią nauki języków: **angielskiego, francuskiego i niemieckiego**. Bliższe szczegóły ustnie lub piśmiennie. — **Główny Rynek** Nr 57 drugie piętro dom Epsteinów.

Przyrządy grające

które 4 — 200 utworów grają; z expressją lub bez, z mandoliną, bębniem, dzwonkami, kastanietami, głosami niebiańskimi, z grą arfy etc:

Tabakierki

grające 2 — 16 sztuk; dalej neserki, podstawki do cygar, domki szwajcarskie, albumy na fotografie, ekrytuarki, kasetki na rękawiczki, przyciski do papierów, wazony do kwiatów, pudełka na cygara, tabakierki, stoliki, faszki, szklanki do piwa, portmonetki, stolki, etc. wszystko z muzyką. Wszelkie nowości w tym rodzaju poleca

J. H. HELLER, Bern.

Wszelkie takie maszyny do grania, nie opatrzone mojem nazwiskiem, **nie są mego wyrobu**, dlatego też zalecam każdemu sprowadzanie wprost odemnie. Ilustrowane cenniki nadsyłam **franko**.

EPILEPSIĘ (wielką chorobę)

jakoteż wszelkie choroby nerwów leczy listownie specjalista **Dr. Killisch** in Dresden (Neustadt). Dotychczas przeszło 11,000 przypadków chorobowych leczono.

Druk W. Korneckiego,